

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

נסיעה מסוכנת

הרב בנימין ג'ייקובס

הפעם השיב שעליי לחפש עבודה במקום שיציע את "תנאי העבודה הטובים ביותר".

למעשה, היה רק מקום אחד בהולנד שהיה מוכן להציע לי תנאים כלשהם, אולם משרה זו התבררה בדיעבד כחוויה מעשירה במידה שלא יכולתי אפילו לדמיין.

רבה של העיר הקטנה אמרספורט נפטר, ומשרת הרבנות הוצעה לי, אבל ההצעה כללה "עסקת חבילה". לצד תפקידי כרב הקהילה, יהיה עליי לשמש במקביל גם כרב המוסד הפסיכיאטרי המקומי, שהיה המרכז הפסיכיאטרי היהודי היחיד בכל אירופה.

לא היה לי שום עניין לעבוד עם "משוגעים" - כך ראיתי זאת בתחילה. אך ככול שלמדתי להכיר את המקום ואת העבודה, הבנתי עד כמה שגויה הייתי גישתי הראשונית. אחרי כמעט ארבעים שנה אני עדיין שם, ולא הייתי מוותר על כך תמורת שום הון שבעולם. זו ברכה של ממש לסייע ולשרת אנשים עם בעיות רציניות - אנשים שחוו טראומות עקב מלחמה, ילדים מאותגרי למידה וקורבנות תמימים של לקויות שכליות וגנטיות. אני חש שעבודה זו תרמה לי והעשירה אותי. זה בהחלט נחשב בעיניי כ"תנאי העבודה הטובים ביותר".

כמה שנים לאחר שהתחלתי לעבוד בהולנד, הגיע לביקור הרב מענדל פוטרפס. ר' מענדל, כפי שהיה מכונה בפי כל, היה פעיל יהודי נודע מברית המועצות שהפעיל ישיבות ותלמודי תורה מחתרתיים תחת השלטון הסובייטי. הוא נאסר ונכלא למשך ארבע עשרה שנה במחנות עבודה בסיביר, בין היתר בגין פעילותו זו. כאשר ביקר באמסטרדם לאחר שחרורו, ראה ר' מענדל ילד יהודי רוכב על אופניו, וכאשר נפלה כיפתו מראשו תוך כדי הרכיבה, הוא לא עצר להרימה, אלא המשיך בדרכו. ר' מענדל הזדעזע מכך, והכריז שהולנד זקוקה לתלמוד תורה שבו ילדים יהודים יוכלו ללמוד את כל ההלכות והמנהגים החשובים כבר מגיל צעיר ביותר.

התחלנו מיד עם חצי תריסר ילדים, ועליי הוטלה מלאכת גיוס המשאבים שיאפשרו מוסד לימודי של

נולדתי בהולנד למשפחה אשכנזית שאבותיה היגרו מפולין. הוריי היו ניצולי שואה שהסתתרו במהלך שנות המלחמה, ואחרי השחרור נפגשו ונישאו. בשנת תשכ"ד (1964), כאשר הרב יצחק פורסט ייסד את פעילות חב"ד בהולנד, החל הקשר שלהם עם חב"ד. בהשפעתו, נסעתי ללמוד בישיבת חב"ד "תומכי תמימים" בברינואה, צרפת. לאחר שהשלמתי את חוק לימודי והתחתנתי, שקלתי אפשרויות פרנסה שונות. אפשרות אחת הייתה לפתוח אטליז כשר בגרמניה; אפשרות נוספת שעמדה על הפרק הייתה להתמנות כמנהל בית ספר לבנות בצרפת; ואפשרות שלישית הייתה לשוב להולנד - כפי שלחצו עליי הרב פורסט ואבי - אף שלא הייתה עבורי שום הצעת עבודה שם.

התקשיתי להכריע, והחלטתי לכתוב לרבי ולבקש את עצתו. הרבי ענה שעליי לשוחח בנושא עם ידידים בהולנד, ומתגובתו הסקתי ששם נמצא עתיד, שהרי לא היה לי ספק ש"ידידי" (אבי והרב פורסט) יחזרו על עמדתם. אך מה אעשה בהולנד? שוב כתבתי לשאול בעצת הרבי.

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

ממש. במסגרת תפקידי זה פניתי אל אדם שהיה ידוע כתומך נלהב במטרות יהודיות. הוא הקים ארגון בשם "תודה רבה" שבמסגרתו הוזמנו בעלי השפעה מהולנד - עורכי דין, בנקאים, פוליטיקאים, יהודים ושאנים - לבקר בישראל. הנסיעות הללו זכו להצלחה מאחר שהן נוצלו על ידי המשתתפים ליצירת שיתופי פעולה הדדיים, קידום מיזמים עסקיים, היתרים ממשלתיים וכיוצא בזה. באותה שנה - שנת תשמ"ג (1983) - הזמין אותי המארגן להצטרף לנסיעה, והוסיף שאוכל להשתבץ בתור אחד המרצים, ובמקביל ליצור קשרים עם בעלי השפעה שיוכלו לסייע בגיוס משאבים עבור בית הספר. כמובן שביקשתי את הסכמת הרבי להשתתפות בנסיעה, וקיבלתי את ברכתו. הנסיעה אכן סייעה לי ביצירת קשרים ובגיוס משאבים.

כעבור ארבע שנים אורגנה נסיעה דומה, ושוב הוזמנתי להצטרף. שוב כתבתי לרבי כדי לבקש את הסכמתו וברכתו, אך לא הגיעה כל תשובה. לא הבנתי מדוע הרבי לא הגיב, וכתבתי שנית. תהיתי מה יכול להיות ההבדל בין הנסיעה הקודמת לבין זו - אולי התזמון לא היה מוצלח, בגלל הסמיכות לפורים, או שמא הרבי אינו רוצה שאני ואשתי נשאיר את ילדינו מאחור, ואף לא שאסע בלעדיה? כתבתי בפעם השלישית, ועדיין לא הגיעה שום תשובה. בינתיים המארגן דרש לדעת האם אני מצטרף, אך לא ידעתי מה לענות.

לבסוף, התקשרתי לניו יורק ושאלתי ישירות את מזכירו של הרבי. אז נודע לי שהרבי הורה שלא אסע. לא הבנתי מדוע, אך צייתי להוראתו.

כעבור זמן קצר קיבלתי שיחת טלפון מהעיתון הגדול בהולנד, "דר טלגרף", שבה נשאלתי האם הצטרפתי לנסיעה לישראל שאורגנה לאחרונה. השבתי בשלילה. חלפו כמה ימים ואז גיליתי איזו צרה צרורה נחסכה ממני: כנגד שלושה או ארבעה מהמשתתפים הוגשו כתבי באישום בגין שחיתות, ובהמשך אף נגזרו עליהם עונשי מאסר. התברר שהם ניצלו לרעה את הנסיעה - ללא ידיעת המארגן - וסגרו כל מיני עסקאות מפוקפקות. למשל, אחד המשתתפים קיבל שוחד בגובה חמישים אלף גילדר הולנדי בתמורה להסדרת אישור בנייה עבור יזם שביקש לבנות בית מלון על שטח מיוער שהוכרז כשמורת טבע. ברור שהיה זה מעשה פלילי.

אילו הייתי משתתף במסע, הקלון היה נדבק בי מעצם נוכחותי שם, ובוודאי שלעולם לא היו ממנים אותי לרבה הראשי של הולנד. כך יצא שהוראת הרבי הצילה אותי, כמו פעמים רבות נוספות לאורך חיי שבהן הדרכותיו הביאו לי ברכה וטוב.

למשל, בשלב מסוים התעוררה בעיה במשפחתנו. לא היה בית ספר יהודי עבור ילדיי באמרספורט, והיה צורך להסיעם לאמסטרדם - נסיעה של כשעה וחצי הלך

וחזור. אולם, בגלל המטלות הרבות שהיו תחת אחריותי, לא היה לי פנאי להסיעם בעצמי.

אבי הציע להסיע אותם, אך חשתי שלא יהיה זה מכובד מצדי כבנו, להעמיס זאת עליו. כתבתי על כך לרבי, ובמענה לכך הוא נתן את ברכתו לאבי, ששמח לבלות זמן בחברת נכדיו.

אולם, ההסדר בא על חשבון עבודתו - הוא היה אופטומטריסט במקצועו - ולכן הוא החליט למכור את חנותו ולפרוש לגמלאות.

וכאן התברר בדיעבד דבר מדהים - אילו היה ממשיך לעבוד, הוא כנראה היה נאלץ לסגור את חנותו בכל מקרה. אבי היה אופטומטריסט מהדור הישן, שהתעניין בעיקר במחלות עיניים; מסגרות המשקפיים לא עניינו אותו כהוא זה. אולם תחום האופטומטריה קיבל תפנית משמעותית לכיוון האופנתי. אילו המשיך בעבודתו, עד מהרה היה נחשב למיושן, מאבד לקוחות על ימין ועל שמאל, ונאלץ למכור את החנות בהפסד. בזכות העובדה שמכר את החנות באותו זמן, הוא קיבל תמורה נאה למדי.

אני מאמין שהייתה זו תוצאה ישירה מברכת הרבי. אבי היה מאושר - היה זה הדבר הטוב ביותר עבור המשפחה - ועד היום אנחנו נהנים מרווחי המכירה ההיא.

הרב בנימין גייקובס שימש כרבה הראשי של הולנד בפועל משנת תשמ"ה (1984) ועד תשס"ח (2008), כאשר מונה רשמית כרב ראשי, תפקיד שאותו הוא ממשיך למלא כיום. הוא רואיין באולפני "המפגש שלי" בחודש מרחשון תשע"ו (2015).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< פורים תשל"ז (1976) — במהלך ההתוועדות, שיתף הרבי בסיפור טרי שאירע באותו יום: קבוצת "תלמידים שלוחים" שנסעו בליווי נהג וחייל להביא את שמחת הפורים לחיילים המוצבים באזור שכם ולזכותם במצוות החג, נתקלו בדרכם במחסום סלעים שהציבו מתפרעים ערביים. הנהג והחייל חששו להמשיך בנסיעה, אך החסידים שכנעו אותם להמשיך אל הבסיס תוך פריצת המחסום. הם אמנם נדרשו לירות באוויר כדי להרתיע את המתפרעים, אך איש לא נפגע - לא מקרב היהודים, ואף לא מקרב הצד השני - והם הגיעו ליעדם בשלום, וביצעו את שליחותם בהצלחה רבה. ההוראה שהרבי הסיק מכך הייתה שכאשר יהודי עומד בתוקף - כמרדכי בשעתו, "לא יכרע ולא ישתחוה" - והולך עם האמת של התורה, הקובעת שארץ ישראל שייכת לעם היהודי, כולל שכם, חברון וירושלים, אזי שום אויב אינו יכול לעצור בעדו, ויתירה מכך - בסופו של דבר יתייחסו אליו בכבוד. ¹ י"ד אדר ב'